Oponentský posudek

Bakalářská práce: **Vliv radikalizace Ženské sociální a politické unie na boj za ženské volební právo ve Velké Británii**
Autor: Monika Benáčková
Oponent: PhDr. Zuzana Kasáková

Monika Benáčková si za téma své bakalářské práce zvolila velice zajímavé téma. Zaměřuje se na problematiku Ženské sociální a politické unie (ŽSPU) a jejího boje za volební právo žen ve Velké Británii v letech 1903–1914. Cílem práce je odpovědět na otázku, zda činy sufražetek skutečně přispěly k přijetí volebního práva pro ženy a zda „postupná radikalizace Ženské sociální a politické unie ovlivňovala přijetí volebního práva pro ženy a povědomí o ženské otázce“ (s. 9). Autorka dochází k závěru, že radikalizace ŽSPU měla vliv na řešení ženské otázky ve Velké Británii. Tento vliv dělí na pozitivní a negativní. Za negativní vliv označuje dopady aktivit, které autorka popisuje jako teroristické, na rozhodování britského parlamentu o volebním právu pro ženy a také na vnímání veřejnosti. Pozitivní vliv vidí ve skutečnosti, že články ŽSPU „pozvedly debatu o ženských právech na vyšší úroveň“. Neuvádí ale důvody, na základě čeho dochází k závěru ohledně pozitivního přínosu ŽSPU. Mohla by toto autorka vysvětlit při obhajobě práce?

Zkoumanou problematiku autorka rozděluje do šesti kapitol, úvodu a závěru. V úvodu autorka označuje problematiku volebního práva pro ženy ve zkoumaném období za první vlnu feminismu, který také definuje. Dále vysvětluje rozdíl mezi sufražistkami a sufražetkami, provádí rozbor literatury, zdůvodňuje členění práce a velice stručně zmiňuje použitou metodologii práce (ta by měla následovat po vymezení cíle práce a nikoli po rozboru literatury a měla by být rozebrána podrobněji).

V následujících kapitolách se autorka zabývá legislativou zaměřující se na práva žen, vzniku ŽSPU, její postupné radikalizace, dopadům činnosti ŽSPU na postoje britských politiků k otázce volebního práva pro ženy a také na samotné ženské hnutí. Poslední, šestá, kapitola je věnována vývoji ŽSPU po válce. Bohužel se autorka se členěním práce nevypořádala právě nejlépe. První kapitola věnující se legislativě je příliš stručná a krátká, autorka zde uvádí pouze data, kdy byly přijaty volební zákony bez jakéhokoli zasazení do kontextu – např. jakou politickou stranou byly přijaty (to uvádí pouze v jednom případě) atd. – to by bylo zejména vhodné s ohledem na další postup autorky, která na 34 zmiňuje postoj politických stran zastoupených v britském parlamentu k otázce volebního práva pro ženy. Mnohem vhodnější by bylo, kdyby autorka první kapitolu spojila s informacemi, které jsou prezentovány jako historický kontext práce (s. 31), a také se zasazením ŽSPU do kontextu ženského hnutí a vytvořila jednu kapitolu, která by jasně ukázala, na co ŽSPU navazovala, jaké bylo postavení ženy ve společnosti a jaké další organizace usilovaly o volební právo žen. Autorka na několika místech v práci konstatuje, že existovaly umírněné ženské organizace, ale bez jakéhokoli bližšího vymezení, vztahu ŽSPU vůči nim, atd. Pouze na s. 37 autorka jmenuje jednu organizaci. Zde také uvádí, že návrh zákona „rozdělil do té doby v některých věcech spolupracující ženské organizace. Především ty dvě největší NUWSS a ŽSPU. Obě organizace zvolily jinou cestu ...“ V předchozích částech textu ale není o této spolupráci „v některých věcech“ ani zmínka, natož, že NUWSS a ŽSPU byly dvě největší organizace prosazující volební právo pro ženy. Mohla by autorka při obhajobě práce vysvětlit, jaké ženské organizace prosazovaly volební právo pro ženy a v jakém vztahu s nimi byla ŽSPU?

Ne příliš šťastné členění práce se promítá také do skutečnosti, že dochází k opakování informací. Bohužel některé informace navíc neodpovídají příliš skutečnosti. Jedná se zejména o část, ve které se autorka věnuje Irsku (s. 31 a dále). Zabývá se zde otázkou irských nacionalistů, přičemž ale odkazuje na to, že „ŽSPU z případu Ulsteru pochopila...“ (s. 31), „ulsterští rebelové veřejně mluví o krveprolití...“ (s. 32). Problém je v tom, že Ulster nelze označit jako reprezentanta irského nacionalismu. Většina obyvatel Ulsteru byla pro setrvání v rámci Spojeného království. Dále na s. 32 zmiňuje skutečnost, že „irští nacionalisté měli zastoupení (a ne bezvýznamné) v Dolní sněmovně..“, to opět není pravda. Ve Westminsteru byla za Irsko většinově ve zkoumaném období zastoupena Irská parlamentní strana v čele s Redmondem, která neusilovala o samostatné Irsko, ale o Home Rule, tedy autonomní vládu, kterou právě ulsterští unionisté odmítali. Na s. 34-35 hovoří o Irské nacionalistické straně, nic takového ale neexistovalo, byla to právě výše zmíněná Irská parlamentní strana. Nacionalisté, usilující o nezávislost Irska, byli zastoupeni zejména v Irském republikánském bratrstvu, někteří také v Sinn Fein, které ale žádné parlamentní zastoupení neměly.

Autorka se také na některých místech práce omezuje na obecná konstatování bez bližšího vysvětlení. Např. na s. 14 tvrdí, že „Během 19. století došlo díky industriální revoluci k rozbití aristokratických, patriarchálních institucí a společnost se začala budovat na liberální a rovnostářské filosofii.“ Mohla by autorka při obhajobě práce vysvětlit, jaké instituce má na mysli a jakým způsobem interpretuje „rovnostářskou filozofii“?
Na s. 17 uvádí, že vše důležité v otázce ženského hnutí se odehrávalo v Manchesteru. Mohla by autorka vysvětlit proč? Z jakého důvodu byl Manchester centrem aktivit ženského hnutí?
Dále na několika místech autorka uvádí majetkový census pro výkon volebního práva pro ženy, opět bez bližší specifikace. Mohla by autorka při obhajobě objasnit, jak se měnila majetková kritéria, která hrála velice důležitou roli v této otázce?

Je také škoda, že autorka končí svou práci v roce 1914, i když poslední kapitola jde za toto období, a podrobněji se nevěnuje působení ŽSPU během války s ohledem na volební právo pro ženy.

Úroveň práce snižují také české překlady anglických názvů, které autorka uvádí v poznámce pod čarou, což působí trošku zvláštně (občas český překlad v poznámce pod čarou chybí, např. poznámka č. 31 na s. 18). Nedodržuje rovněž jednotný překlad zavedených názvů – uvádí Nezávislá labouristická strana (překlad, který se běžně pro Independent Labour Party používá), ale několikrát tuto stranu označuje jako Nezávislá strana práce (např. s. 19 či 21). To samé platí o Dolní komoře britského parlamentu, kterou na s. 33 překládá jako Sněmovna reprezentantů.

Občas se v práci objevují gramatické chyby či nesprávné citace (např. s. 14, poznámka č. 10). Celkově by práci pomohla finální editace textu.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti lze práci ohodnotit stupněm **dobře**, v případě vynikající obhajoby lze souhlasit s hodnocením **velmi dobře**.

9. června 2010

Zuzana Kasáková